

476

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Nils Sjöström, 74 år

Nona Rönner

Mils Svensson 476 Nona Rönner 78 år

315

315

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Mils Svensson Nona Rönner

har ett mycket säkert minne, men
har inte så mycket kontakt med i folkets
tro och sägen. Det är mest det som
använder till det kända livet på
gårdarna. Han har som barn varit upp
hos en förstafader i Klingsborgs församling
socken, han sedan i 20 år haft en gård
Ekevid i Hörs socken och sedan under
10 år varit lantbrukare inom Nona Rönners
socken. Han har ett säkert minne för
personer och deras släktskallande och kommer
till nästan alla människor i N. Rönners
och en del liggande socknar.

476

Uppr. efter Nils Srensen Norn Rörum 74 a.

316 1.

316

Ab althi mssm

1727

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVRegister:

Agerhøsten	318
Bakning , brød	319
Brømme , ægg, døde	319b
Tøjler , skaten	320
" , grøen , spær, skjæke.	321
Følgning	322
" , kærmen	323
Garnning	324
Hænt , intet kærmen	325
Matning på vinteren	326.
Matning , ved høsting.	327
Sjættomars bolande , blodrot.	328
" , skærmen	329
" , blodkalning	"
Sidd , kærmen	331

Vägarbete

Slekt, bunk

" , karamde krimma

" , låna rumpeda'

" , gisslekt

" , dricka varmt blod

" , hennas ans.

" , stika delens ansvärning

" , blockroven

" , slaktens jöla, smaktitas.

" , jölsroaktaren

Slakta blodflöde.

Svartsmittok

Vigsel vid en bark.

232. 317².

317

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVuttag
av Riddars

3444

3446

3447

476

Uppf. efter Nils Svensson H. Rönn

318

318

Av Albert Nilsson

1927.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Agerhønen

Pagghønen

När agerhønen deribes,
betyder det vider.

476

Uppg. efter Nils Svensson N. Rönner

319

319

Av Albert Nilsson

LUNDS UNIVERSITETS
1127. FOLKMINNESARKIV

Bakning

Bakning

Man skall aldrig
baka en fredag, ty den dagen
om Frälsaren krusat.

Endag.

476

Uppf. efter Nils Svansson N. Rönner

319B^{319b}

Av Albert Nilsson

320

1927.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Drömmar

Drömmar

Drömmar om ägg betyda
föreläggelse

Om ägg

Om ägg

Drömmar om ägg betyda
regn.

476

Uppst. efter Nils Ericsson H. Rönn

320

320

Ar. Albert Nilsson

1927

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVFågla, skata

Fågla, skata

Män gick inte skata
skatarna för det var gamla präster.
Som gick igen.

Men den, som behörde en
skata för att hänge i ställen, brydde
sig förstås inte om det.

476

Uppr. efter Nils Svensson

H. Rönn SK
högskola

321

321

Ar Albert Nilsson

uppr. 1927

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVSöken

Söken

Om man på fastande
maga kunde joken fört gången
på året, betydde det olycka.

Så är olycka:

uppt. efter Nils Jonsson 476 N. Rönner

322

322

As. Albert Nilsson

LUNDS UNIVERSITETS 1927.
FOLKMINNESARKIV

En förgärlig flicka

"Förgärlig"

Småsten Smedberg

: N. Rönner hade en man som
gick omkring på torget och till folk
ofta tog han beti enbetta skorna
på sin fötterna och bästa skor.

De det var en fruntimmer
kallad Hans Pers Agnes, som
Smedberg hade kallat väl med,
men sen ville han inte ha henne.
Då hade hon sagt till honom:
"Då ska du inte bli brydd skottare."

Sen gick han omkring
på det vägen och bästa och till
folk, så mycket hade han gjort.

476

Uppst. efter Nils Jonsson N. Rönner

323

323

Ar Albert Nilsson

1727.

Känning.

Förjörning

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Förjörning

För att förstå mot
förjörning av kännen behövs
man lägga silverpengar i
kännen.

476

Uppst. efter Nils Srensen M. Rönne

324
324

Av Albert Nilsson M. Rönne

SarvningLUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV Sarvning

Små garnier pinnas
här ut där i gårdarna, och en
del bönder kunde själva bereda
färdhim till jättes hemma.

Först lades kadarna
i vatten med bark, sen skulle
det köttiga skavas av. Detta
gjordes ofta inne i stagan
på ett vinkeljärn som var fäst
i en stolpe (se fig.)

476
Uppf. efter Nils Svensson N. Perum

Ar. Albert Nilsson

1927.

345

325

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Häret

Häret

Om man härlar ut här
om man beläppt ar för man ont
i händer. Häret skall alltid
vännas

476

Uppr. efter Nils Svensson N. Rönne 75 år

326

326

Dr. Albert Nilsson

1927.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVMatordning på vintern.

Matordning

På vintern, när man
 hade stakat arbetet, som man
 kunde göra i ljusande dag, kom
 man vanligen in och fick
 en fittormad (fötter), som
 kallades "mörkesbid". Sen fick
 vi ut på logen och tösha
 vid ljus.

476

Kypst. efter Nils Svensson N. Rönne 75 år

327

Dr Albert Nilsson

327

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Måltidning

Måltidning.

När man kät "köt" brä
i Klingåp (Färingefors socken)
skulle man alltid till "mellom-
-bit" ha "järechaga i krölen".

476
äppt. efter Nils Enström H. Rönner

328

As Albert Nilsson

1927.

328

Sjukdomars botande

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sjukd. botande

Blodrot användes för att bota
kreaturen, när de sjukade blod
Men hade rötterna och gav
kreaturen bättre.

Blodrot.

476
Uppf. efter Nils Svensson H. Rönner

329
329

Av Albert Nilsson

1127

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sjuktönnars bröländ

"Schärens" d. engellika sjukten

Sjukt. bröländ

Schärens

Man skulle gå hit
kyrkgården tändes nu
taga lite jord, som sedan
skulle läggas dit igen.

God från
kyrkgården

Man kunde också
dricka en biserpipa, som någon
hade skjutit sig med.

Dricka en
biserpipa

Man kan också
stoppa barnet, som var sjukt
genom en klyngvaccin träd,
men alltid, när man hade bränt en
barn för engellika sjukten fick inte
barnet till i graven då dess mor begravdes

Klyngvaccin
träd.

476

Kypst. efter Nils Svensson N. Rönne

330 330

Dr Albert Nilsson

1927.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVSpåhornsens botande.

Kreaturens blodhaling

Spåh. botand

Kreaturens

blodhaling

Allika o.

Kamningjölle

Ällika och kamningjölle
användes för att bota blodhaling
med.

Men kunde även
använda gammelt rathis till
på på att stäande cheslabbas
som man kockade och gav
kreaturen

Rullat till.

476
Uppst. efter Nils Svensson N. Roum

331 331

do Alfrid Nilsson

LUNDS UNIVERSITET 2127
FOLKMINNESARKIV

Sidd. Komt

Sidd

Kamt.

Komt sidde min fästerfader,
när han sade, att jorden var
"fäster".

En gubbe brukade alltid
saga, att han sidde alltid kom,
när jorden brukade söt.

476 Skine

Uppf. efter Nils Srensen M. Rönner om
Fanta lid

332 332

Ar Albert Nilsson

1927

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vägarbete

Vägarbete ?

För omkring 50 år sedan
hade man på del första gårdar
inga andra redskap än ett häärds
med kinn, och en häärds, som
alltid skulle vara på arnbok.

Först på våren harvade
man med häärden. Sedan tröskades
med ardet till potatis och korn

Både havre och korn ärades
mer.

Vanligen värlades sädes-
slagen så att man var efter varandra
hade - råg - potatis - sekredig
korn - havre.

476

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV333
333²

Gödshing

Gödshen kinks ut på haren-
stutten och äides med. Sen ställdes Väntbeten.
Men med häkaren och efter räg-
sadden harrades igen

Räg sattes sist i september
eller först i oktober

476

Uppf. efter Nils Srensen, H. Rönne

334

fr. Albert Nilsson

1927.

334

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVBrak vid slakt

Brak vid slakt

All slags slakt utom
härtslekt kunde utföras av
börnderna själva. Men härtslekten
fick rackaren sköta om.

Rackarens sätt att slakta
en häst var emellertid väl
ansett in rackra. Hårten
stads med en kniv i bröngan,
och sen fick han springa
omkring tills han föll.

För omkring 50 år sen
började emellertid börnderna själva
att slakta sina hästar och man
lärde sig också att slakta hästar.

476

Uppf. efter Nils Svensson H. Rönner

335

335

Av Albert Nilsson

1927.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVSlahi. Itarande koinna

Slahi

Itarande koinna

Om en harande koinna
fick se en hare, som var skjutet
utan att haradit tagits av,
fick hanadit barnet harskas.

En harande koinna fick
inte heller se på en slahi eller
åtmunstone inte ta blodet.

476

Uppr. efter Nils Svensson H. Rönn

336

336

Av Albert Nilsson

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
1927Slakt "läna rumpreda"

Slakt

När man hade slaktat "läna rumpreda" brukade man låna en pigga eller någon annan, som inte hände till saken, att gå och låna en "rumpreda" hos en nabo, för att driva med dem.

476
Uppf. efter Nils Svensson N. Rönner

337

337

Ar. Albert Nilsson

1927.

Slakt, gisslakt

Slakt

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När man slaktat giss
tog man ofta huvudet utan
underhåken och virade tråd om
de nedskjutande ledgångarna
och satte sedan en pinne i.

När man sedan satte den
på bordet kunde man få den
att hoppa. Den kallades
spåkhöring. Det var givetvis
för att roa småttingarna.

Spåkhöring

476

Uppf. efter Mils Svensson N. Rönn

338

338

Ar. Albert Nilsson

1927. LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVSlakt

Att dricka varmt blod

Slakt

Att dricka

varmt blod.

När man hade slaktat
brakade småliga dricka av
det varma blodet. Det skulle
väl vara bra. Anna i dag
brakar en gammal, som kallas
alla Mils - Anna komma ned
till slaktaren i byn och dricka
blod.

476

Uppst. efter Nils Svensson N. Rönner

339

Av Albert Nilsson

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
1927.

339

Slakt Hornens användning

Slakt

Hornens anv.

Hornen av baggen och
kn användes till cheder.Bagghornen användes även av
vakt-pigarna till vakt-lurar, för
att hålla sävama borta.

476

Uppf. efter Nils Jönsson N. Rönn

340

Ar. Albert Nilsson

1927.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

340

Slakt.

Anv. av olika delar

Slakt.

Olika delar

Svinggallen användes till
att bota frost med

anv.

Galler

Svinblåsan blåstes upp
och så släppte man ier på
den och gav barnen den att
leka med.

Svinblåsa

Man bligade sinder tokar
"blåse-sking" för att bota hästen,
som hade svårt för att pissa

Blåschimmel

Fjursarnien tog man vara "Fjursarnien"
på, tockade den och envände
den till att slås med.

476

Uppf. efter Nils Enström N. Rönner

341

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

341

Av Albert Nilsson

1927.

Slakt.

Korslagning.

Slakt

Blodkrossen

Då man skulle
 lag till blodkrossen hade man
 alltid kringlar och lök i
 blodet.

476

Uppf. efter Nils Svensson N. Rönner

Ar Anders Nilsson

1927.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

342

342

Slakt.

Den, som gick bort till
andra och slaktade, skulle alltid
ha sitt blodkorv och smor
med sig hem. Man gjorde
blodkorv av svinets andlarm, som
kallades slaktar-julsan. Den
skulle alltid slaktaren ha.

Även till andra, grannar
t.ex. utskades men släkt
ertering smakbiter.

Slakt

Pålsa till
slaktaren

Smakbiter

476

Uppf. efter Nils Svanen H. Rönn

Av Albert Nilsson

1927.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

373

345

Pölsoraktären

Pölsoraktären

Mittin (mjältin) kallades
pölsoraktären, och den lades
alltid i vatten så man kunde
pölsa för att denna inte skulle
spricka.

Uppf. efter Nils Enneström 476 N. Rönner

Av Albert Nilsson

344

2.

344

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV
1127.

Stamma blodgång

Blodplöde, stamma

Jag hade en gång en liten
pojke, som tjänade hos mig i
Eskilst. En gång, när han stod
ut till kögen och köpte, köpte han sig
i elakt i en finger i blodet
rann. Då stred pojken till den
som hade hjälpt honom med
arbetet: "Bara bind nånstaden
om kunden, i stammens blodet!"
- Och till slut gick han honom till
om gånge det ut blodet slutade
och så att rinner. Sen skulle ju
pojken in i stugan och få bandet

om fingern. Nu då böjde bäst det
om blodet att rinna på nytt. "Nu
har den tagit märket, av kniven,
igen," drev pojken, spring ut
och säg till honom, att han binda
den upp igen." Och när jag
sprang ut så hade den något
riktigt tagit märket. Men
sen den hade bandit den om igen
stannade blodet på nytt.

345

345

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

476

Uppst. efter Nils Ennsm U. Rönne

Av Albert Nilsson

1127

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

346

346

Svanthemsbok

Svanthemsbok

Blad Jims' far i Stjime-
lund hade en svanthemsbok. Men
så när han blev gammal ville han inte
ha den. Han försökte elda upp den, men
lite ofta som han stoppade den i ugnen
lite ofta kom den igen och lade sig
på hyllan. Till sist valde han den
till en annan

476

Uppf. efter Nils Srensen N. Rönner

347

Ar. Albert Nilsson

LUNDS UNIVERSITETS
1927 FOLKMINNESARKIV

347

Vigd vid en bårke.Vigsel vid
en bårke

Sjöholm men i Långstorp
ville haft Karl Jöns Helena,
men så ville han inte ha honom,
och då hade han rätt hemma
vid en bårke, så att han kunde
aldrig bli gift med någon
annan.